

<http://www.israelsmisjonen.no/ressurser/materiell/prekenverksted>

5. søndag i åpenbaringstiden – søndag 2.februar 2020

Preiketekst: Markus 2,1-12

Lesetekst I: 1 Mosebok 15,1-6

Lesetekst II: Romerne 4,1-8

Til tekstgjennomgåelsen :

Det er lagt vekt på Paulus, og Det nye testamentets, bruk av Abrahams-fortellingen. Det kan kanskje være noe for teoretisk. Se an hvilken menighet du skal tale til, og hvor bibelkjent de er. Poenget er å vise broen og kontinuiteten som Paulus trekker fram: *Det er troen alene som rettferdiggjør og frelser mennesker.*

Evangelieteksten er en flott fortelling om tro. Den viser oss at troen aktiviserer, og dermed er mer enn bare teori. Misjon er handling og ord. Det handler om å bære og ta ansvar for mennesker. Ved troen skal vi få lov til å tjene, og i tro skal vi få komme til Gud og selv bli båret.

Troens bro

I Det gamle testamentet møter vi Abraham stort sett i 1 Mosebok. De resterende 38 bøkene omtaler sjeldent Abraham med navn. Et søk på Bibel.no sier at Abraham er nevnt 136 ganger i Det gamle testamentet, og av de er kun 15 utenfor Mosebøkene. Altså nevnes Abraham med navn sjeldent i GT. Selvsagt finnes det flere referanser, men da ofte omtalt som «fedrene» eller tilsvarende.

Men hva skjer i Det nye testamentet? I Det nye testamentet finner vi 51 dirkete henvisninger til Abraham. Det er en ganske stor økning, i forhold til Det gamle testamentet (med unntak av Mosebøkene).

Paulus er den som behandler teologien rundt Abraham, slik han gjør i Romerne 4 (se også Galaterne 3). Det nye testamentes forfattere bruker dermed Abraham aktivt, og forteller Guds store frelsesplan for både jøder og ikke-jøder gjennom Guds løfter til ham. Det er troens bro som bygges, og den strekker seg fra Abraham og helt fram til vår tid. Det er en vakker bro. En livsviktig bro. Det er broen hjem til Gud, og broens fundament er troen alene. Det er troen som frelser og rettferdiggjør mennesker.

Når Det nye testamentes forfattere bruker Abraham så mye som de faktisk gjør, er det for å (be)vise at troens bro har vært der helt fra begynnelsen. Det er ikke en ny teologi de kommer

med, men det er Guds evige frelsesplan som åpenbares. Derfor er bruken av Abraham så viktig og avgjørende. Abrahams-fortellingen viser oss kontinuitetslinjen i Guds frelsesplan. Vi står igjen med setningen: «*Abram trodde Herren, og det ble regnet ham til rettferdighet*». Det er troens bro.

Troen alene – for alle mennesker

I dagens lesetekst fra Romerne slår Paulus fast at det jødiske folk blir rettferdiggjort gjennom tro. Troen er Guds vei til rettferdighet for Israel, ikke lovgjæringer. Abraham er selve beviset på det, han som er jødernes stamfar. Avsnittet avslutter med en saligprisning av David. Saligheten et menneske får ved tro, uten lovgjæringer.

Dersom vi tillater oss å lese litt videre i dagens prekentekest, tar Paulus opp et viktig moment. For oss som lever i dag glemmer vi ofte hvor radikalt det var å hevde at denne saliggjørelsen og rettferdigheten ved tro også gjaldt hedningene. Det er dette Paulus tar opp videre. For gjelder rettferdighet ved tro kun for det jødiske folk (de omskårne), eller gjelder det også for alle folkeslag (de uomskårne)?

Paulus store argument er at Abraham ble regnet rettferdig *før han ble omskåret*. Hvorfor er det et argument? Jo, for slik viser Gud at rettferdighet ved tro er noe som gjelder alle mennesker. Troen er både det jødiske folks, og folkeslagenes, vei til rettferdighet.

Troens bro er universell. Den gjelder absolutt alle. Både jøder, arabere, svensker, nordmenn og amerikanere. Det er troen som rettferdiggjør – troen alene.

Hvem tror vi på?

Evangeliet. Det er Guds kraft til frelse, slik Paulus programfester det i begynnelsen av Romerne (1,16-17). Evangeliet er Guds frelsesvei for det jødiske folk, og for folkeslagene (Rom 1,16; 3,29-30). På troens bro står vi med *fredens evangelium som sko på føttene* (Ef 6,15). Derfor tror jeg Paulus avslutter avsnittet om Abraham slik:

«Vi skal bli regnet som rettferdige når vi tror på ham som reiste Jesus, vår Herre, opp fra de døde, han som ble overgitt til døden for våre synder og oppreist for at vi skulle bli rettferdige» Rom 4,24-25.

Misjon – en aktiv tro

I dagens evangelietekst møter vi fire menn som går i tro. De bærer sin syke venn til Jesus, som underviser i hjemmet. De bærer sin venn til han som kan hjelpe og berge – Jesus fra Nasaret. Bruk gjerne litt tid til å reflektere over disse fire mennene, som viser sin sterke tro i handling. Troen på at Jesus kan helbrede er så sterk at de handler på det. Det er dermed ikke bare en teoretisk tro, men en levende og aktiv tro.

Når de ikke kommer inn i huset, på grunn av alle folkene, velger de å bryte opp taket. Det høres kanskje mer brutalt ut enn det var. Hus på Jesu tid kunne man ta bort deler av taket, og reparere igjen. De ødelegger dermed ikke huset, men finner en kreativ løsning for å bringe sin felles venn til Jesus.

Denne fortellingen sier egentlig en hel del om misjon for meg. For misjon handler om at troen er gjort aktiv.

Misjonsbevegelsene i Norge begynte med et engasjement, en entusiasme og en nød. Og det var troen som startet det. De ønsket å dele troen med andre, og troen satte dem i tjeneste for andre mennesker. Ikke bare i nabolaget, men også for mennesker de ikke kjente. Mennesker som bodde langt borte. De ønsket å gi mat til de sultne. Klær til de fattige. Helse til de syke. Evangeliet til alle. Helt fra starten hørte Israelsmisjonen med. Å gi evangeliet tilbake. Tilbake-misjon. Til det folket vi fikk det fra. At det folket som har Abraham som sin jordiske far, også skulle få del i den rettferdigheten han fikk ved tro. Det er Israelsmisjonens røtter, og det står vi for fortsatt i dag. Vi vil gi evangeliet tilbake til jødene.

Hva er lettest å si?

Jesus stiller et spørsmål i dagens tekst. Spørsmålet handler om hva som er lettest. I utgangspunktet er begge deler umulig. Men for Israels Messias og verdens redningsmann er begge deler mulig. Menneskesønnen har makt til å tilgi synder – og han er den eneste som har det. Når Jesus tilgir oss for våre synder, da er vi rettferdige for Gud. Tilgivelse gis ved tro, og tro alene. Derfor er evangelisering vesentlig viktig for all kristen virksomhet. Uten den mister vi det mest elementære. Budskapet om Jesus må forkynnes, slik at mennesker kan komme til tro på han som døde og sto opp til vår rettferdighet.

Vi skal både få lov til å være en del av et slikt bærelag, og selv bli båret. Der ligger både hvilen og tjenesten. Jeg trenger å bli båret i bønn og gjennom veiledning, og jeg trenger mest av alt at Jesus bærer meg gjennom liv og død. Samtidig skal jeg få lov til å være med i Guds misjon, og med det jeg har fått av talenter og evner bære mennesker til ham. Det handler om å stå sammen, i et bærelag som kan løfte mennesker fram for gud i både ord og handling.

Du er velkommen til det bærelaget som heter Den Norske Israelsmisjon, og la deg engasjere sammen med oss.

Vegard F. Soltveit

Generalsekretær, Den Norske Israelsmisjon

vegard@israelmisjonen.no